

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 522/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] Texas, Spojené štáty americké, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Belicom, Konventná 9, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na tlmočníka podľa čl. 47 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 51 P 280/2016 z 11. novembra 2016 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 23/2017 z 13. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], Texas, Spojené štáty americké (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva na tlmočníka podľa čl. 47 ods. 4 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 51 P 280/2016 z 11. novembra 2016 (ďalej len „rozhodnutie súdu prvej inštancie“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 CoP 23/2017 z 13. februára 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania o nariadenie neodkladného opatrenia na základe návrhu matky, ktorým sa domáhala zmeny styku sťažovateľa s jeho maloletým synom. Okresný súd v uvedenej veci rozhodol uznesením súdu prvej inštancie tak, že vyhovel návrhu matky a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk sťažovateľa s maloletým synom tak, že ho výrazne obmedzil. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Sťažovateľ nespokojný s rozhodnutím súdu prvej inštancie a napadnutým uznesením krajského súdu sa obracia so sťažnosťou na ústavný súd.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie je nezákonné, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nie je dostatočne odôvodnené a závery uvedené v ňom sú arbitrárne, pričom argumentuje tým, že konajúce súdy rozhodli nesprávne, keď vôbec nereflektovali na jeho zásadné námietky a dôvody, ktoré mali zakladať vecnú nesprávnosť prvostupňového rozhodnutia. Z uvedených dôvodov považuje závery uvedené v rozhodnutiach konajúcich súdov za svojvoľné v rozpore so zákonom, porušujúce jeho označené práva.

4. K otázke prípustnosti svojej sťažnosti sťažovateľ v sťažnosti nič neuviedol.

5. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ tvrdí, že napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj rozhodnutím súdu prvej inštancie došlo k porušeniu jeho označených práv, a žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie označených práv napadnutým uznesením krajského súdu, ako aj rozhodnutím súdu prvej inštancie, označené rozhodnutia všeobecných súdov zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná mu náhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc

ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označené rozhodnutie súdu prvej inštancie, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho právam.

9. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

10. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

11. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie krajského súdu ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 12. mája 2017. Táto sťažovateľom zamlčaná skutočnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv, ak je zřejmé, že sťažovateľ podal dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá v tejto časti pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací.

12. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1

zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje...

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

14. Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie jeho dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu.

15. A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

16. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd sťažnosťou v tejto časti meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (návrh na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2017